

судинну та імунну системи студентів. Окрім того, екзаменаційний стрес, особливо в поєднанні з вживанням кофеїну, може призводити в подальшому до стійкого підвищення артеріального тиску: у студентів, реєструються виражені порушення вегетативної регуляції серцево-судинної системи [2].

До несприятливих умов прояву можна віднести: інтенсивну розумову діяльність; підвищене статичне навантаження; крайнє обмеження рухової активності; порушення режиму сну; емоційні переживання, пов'язані з майбутньою здачею іспитів та ін.

Усе це призводить до перенапруження вегетативної нервової системи, яка здійснює регуляцію нормальної життєдіяльності організму людини. Під час тестування (екзамену) значно підвищується частота серцевих скорочень, підвищується артеріальний тиск, рівень м'язового і психоемоційного напруження. По закінченню екзаменаційних випробувань фізіологічні показники не відразу повертаються в норму, потрібно кілька днів, щоб ці параметри повернулися до початкових величин.

У підсумку зауважимо, що екзаменаційний стрес є серйозною загрозою здоров'ю студентів та якості професійної освіти майбутніх психологів в стратегії сталого розвитку. Водночас, ученими зазначається, що екзаменаційний стрес у певних ситуаціях може мати стимулююче значення, допомагаючи студентові мобілізувати всі свої знання і особистісні резерви для складання іспиту та створити простір для мотивації успіху. У зв'язку з цим слід оптимізувати (коригувати) рівень екзаменаційного стресу у надто тривожних студентів з надмірно лабільною психікою і, можливо, дещо підвищувати його в інертних, недостатньо вмотивованих студентів.

Література:

1. Kramchenkova, V., Nazarevych, V., Kompanovych, M., Boreichuk, I., Dziuba, T., & Panasiuk, A. (2023). Art Therapy as an Effective Means of Overcoming Stress: Neurophysiological Features. *BRAIN. Broad Research in Artificial Intelligence and Neuroscience*, 14(3), 122-133. <https://doi.org/10.18662/brain/14.3/465>
2. Дзюба Т.М. Ознаки деструкцій професійного самоствавлення педагога в умовах пролонгованого стресу / Теоретичні і практичні проблеми психології. Зб. наук. праць. № 2 (49). 2019. С. 104-115.

НАПРЯМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ МЕНЕДЖЕРІВ У КОНТЕКСТІ СТЕЙКГОЛДЕРСЬКОГО ПІДХОДУ: ПЕДАГОГІКА ПАРТНЕРСТВА

Кононець Н. В.

Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка
natakalpoltava7476@gmail.com

Новий зміст вищої освіти щодо співробітництва педагогів орієнтує викладачів, батьків та інших зацікавлених осіб на особистісний розвиток студентів, на поважне ставлення до кожного учасника освітнього процесу. Актуальність зазначеної проблеми досить очевидна, оскільки педагогічний університет має ініціювати новий зміст та форми реалізації педагогіки партнерства, глибше залучати стейкголдерів до побудови освітньої траєкторії студентів.

Педагогіка партнерства орієнтує педагогічні університети на розвиток цілісної особистості. У цьому контексті проголошується прагнення розвивати внутрішні ресурси та можливості студентів для досягнення максимального й повного особистісно-професійного розвитку. З іншого боку, педагогіка партнерства консолідує різні методологічні підходи до організації освітнього процесу: компетентнісний, інтегрований, системний, технологічний, гуманістичний, студентоцентрований, креативний, стейкголдерський, ресурсно-орієнтований (Kononets, Ilchenko, Mokliak, 2020).

Педагогіка партнерства, зазначає І. Калько, передбачає перехід від педагогіки вимог до педагогіки відносин. Це означає, що дещо змінюється стиль відносин викладача та студентів: не забороняти, а спрямовувати; не керувати, а співкерувати; не примушувати, а переконувати; не командувати, а організовувати; не обмежувати, а надавати свободу вибору (Калько, 2020).

Таким чином, у педагогіці партнерства відносини викладачів зі студентами будуються таким чином, щоб дати студентам нові стимули й мотивацію, закладені у навчанні, залучити їх до спільної роботи (навчальної, виховної, науково-дослідницької, волонтерської та ін.) та творчої паритетної взаємодії, спрямованої на опанування змісту усіх освітніх компонентів.

Цілком погоджуючись із науковцями, що педагогічне партнерство доцільно розглядати як рівномірний розподіл обов'язків, повагу у взаємній передачі функцій та дотриманні прав і зобов'язань учасників педагогічної взаємодії, ефективну організацію освітньої співпраці (Kovshar, Baditsa, Suiatynova, 2019), підкреслимо, що лише в діалозі, паритетній взаємодії можна досягти якості освітнього процесу, що може привести до позитивних змін у розвитку особистості студента. Вочевидь, партнерська форма взаємодії у системі професійної підготовки менеджерів забезпечує найбільш сприятливі умови для становлення індивідуальності та професійного розвитку фахівця.

З позиції стейкголдського підходу, основу педагогіки партнерства складає спілкування, взаємодія та співпраця між викладачами, студентами і потенційними роботодавцями. Викладачі, студенти та стейкголдери, об'єднані спільними цілями та прагненнями, є добровільними й зацікавленими співниками, рівноправними учасниками освітнього процесу, які й відповідають за результат.

Практичний досвід реалізації педагогіки партнерства у системі професійної підготовки менеджерів у Полтавському національному педагогічному університеті імені В. Г. Короленка (ПНПУ) на кафедрі педагогічної майстерності та менеджменту імені І. А. Зязюна уможливив виокремити такі основні напрями (рис. 1).

Рис. 1. Напрями реалізації педагогіки партнерства

Траєкторія реалізації освітньо-професійних програм підготовки майбутніх менеджерів урахує ключові принципи педагогіки партнерства у системі їх професійної підготовки (рис. 2):

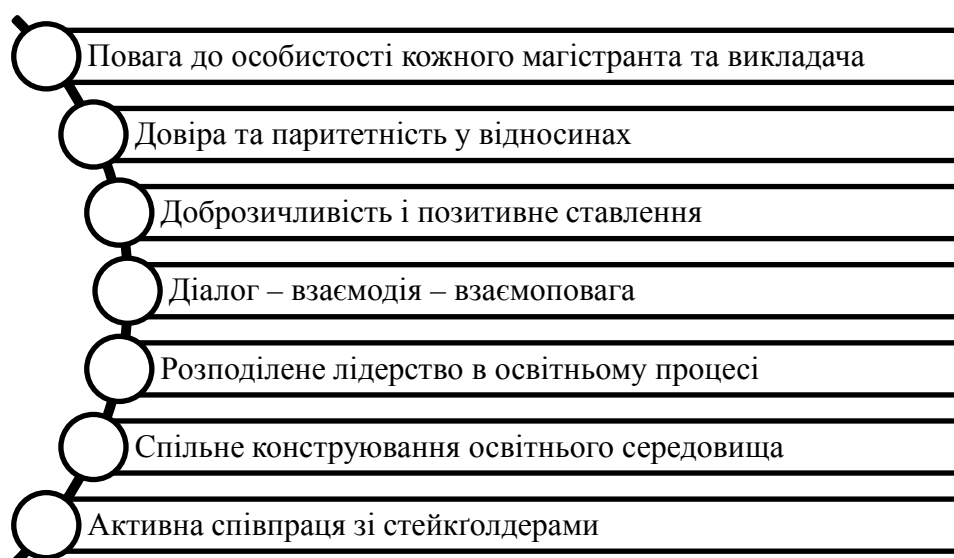

Рис. 2. Ключові принципи педагогіки партнерства

Педагогіка партнерства в університеті – це простір успішного практико-орієнтованого навчання майбутніх менеджерів, який будується на засадах рівності, діалогу, активної співпраці, довіри, проектування та створення комфортного освітнього середовища. Вона є важливим складником якісної професійної підготовки майбутніх менеджерів, зорієнтованим на можливості побудувати довіру між університетом, магістрантами, стейкхолдерами та суспільством.

Література:

1. Калько І.В. Педагогіка партнерства як умова реалізації завдань розвитку особистості в контексті Нової української школи. *Загальна педагогіка та історія педагогіки*. Вип. 21. Т. 1. 2020. С. 33-35.

2. Kononets N., Ilchenko O., Mokliak V. Future teachers resource-based learning system: experience of higher education institutions in Poltava city, Ukraine. *Turkish Online Journal of Distance Education-TOJDE*. July 2020. ISSN 1302-6488 Volume: 21 Number: 3 Article 14. P. 199–220.

3. Kovshar O., Baditsa M., Suiatynova K. Implementation of the Technology: «Pedagogical Partnership of Pre-School and Primary Stages of Education». *International Journal of Engineering and Advanced Technology (IJEAT)*. 2019. Vol. 9. № 1. P. 4556–4560.

МОВНА ОСВІТА ЯК СКЛАДОВА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ: УКРАЇНСЬКИЙ І ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ПОДОЛАННЯ МОВНИХ БАР'ЄРІВ СЕРЕД МАЛОЗАБЕЗПЕЧЕНИХ ВЕРСТВ НАСЕЛЕННЯ

Кравченко В.Л.

*Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка
dr.kravchenkoviki@gmail.com*

Мовні бар'єри часто стають додатковою перешкодою для людей із малозабезпечених верств населення у пошуку роботи, участі в глобальних освітніх програмах та доступу до ресурсів. Досвід міжнародних програм, спрямованих на подолання цих бар'єрів, є цінним прикладом для впровадження подібних ініціатив в Україні та інших країнах, що розвиваються.

Актуальність

Проблема бідності та нерівного доступу до освіти, зокрема до вивчення іноземних мов, є однією з основних викликів сучасного суспільства. У багатьох країнах світу бідність значною мірою впливає на можливість отримання якісної освіти, що ускладнює